

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 15 marca 2018 r.

Poz. 1684

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.50.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 14 marca 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy: "**Feliksa Kona**" (09102) położonej na terenie Miasta Gliwice na całym jej przebiegu na: "**Jana Brzechwy**".

§ 2. Wykonanie zarządzenia zastępczego powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie zastępcze podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 8 września 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o udzielenie informacji, dotyczącej ulicy "*Feliksa Kona*" położonej na terenie Gminy Gliwice tj.: jaki charakter posiada przedmiotowa droga (publiczna czy wewnętrzna) w rozumieniu ustawy o drogach publicznych; komu przysługuje prawo własności

nieruchomości, na których położona jest ww. ulica oraz kto i kiedy nadał nazwę tej drodze - w przypadku, gdy była to Rada Miasta Gliwice (Rada Narodowa), poproszono o przesłanie Wojewodzie uchwały w sprawie nadania nazwy ww. ulicy wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wyżej wskazaną korespondencję, pismem Nr GE.6625.22.2017 z dnia 14 września 2017 r. Kierownik Referatu Ewidencji Gruntów działający z upoważnienia Prezydenta Miasta wskazał, że przedmiotowa droga posiada charakter drogi publicznej w rozumieniu ustawy o drogach publicznych; a także, że nazwę przedmiotowej drodze nadano uchwałą Nr XVII/87/87 Miejskiej Rady Narodowej w Gliwicach.

Powyżej wskazanej ulicy "*Feliksa Kona*" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 09102.

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 15 listopada 2017 r., Nr NPII.4100.194.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy "*Feliksa Kona*" położonej na terenie Gliwic z art. 1 ustawy.

W dniu 1 marca 2018 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia Nr BUW-940-11(59)/18 wskazująca, że w opinii Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "*Feliksa Kona*" na terenie Gminy Gliwice jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

W ww. opinii podniesiono, iż „*Feliks Kon (1864-1941) urodził się w Warszawie w rodzinie kupieckiej. W szkole związał się z Polską Partią Socjalistyczną, a w 1882 r. wstąpił do partii „Proletariat”. Zajmował się wówczas z polecenia Komitetu Centralnego organizowaniem przesyłek nielegalnej literatury czy pracą w tajnej drukarni. W 1885 r. został skazany na 8 lat katorgi za przygotowanie zamachu na lokal prokuratury Warszawskiej Izby Sądowej. W 1895 r. otrzymał zezwolenie na osiedlenie się w Rosji. W 1904 r. powrócił do Warszawy gdzie zapisał się do PPS, a dwa lata później został członkiem PPS-Lewicy. W czasie rewolucji bolszewickiej, przebywał w Charkowie. Jesienią 1918 r. związał się z partią bolszewicką, a od grudnia był członkiem Rosyjskiej Komunistycznej Partii (bolszewików). Pełnił wysokie funkcje na terenie Ukrainy m.in. był członkiem Kijowskiego Komitetu Gubernialnego oraz członkiem Kolegium Komisariatu Ludowego Spraw Zagranicznych Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad. W Kijowie redagował gazetę „Głos Komunisty”, wydawaną przez Komitet Kijowski Polskiej Sekcji Komunistycznej Partii (bolszewików) Ukrainy oraz pismo „Sztandar Komunistów”. Od września 1919 r. wszedł w skład Biura Wykonawczego Komunistycznej Partii Robotniczej Polski w Rosji. Uczestniczył w obradach Ogólnorosyjskiej Narady Komunistów- Polaków. W 1920 r. podczas wojny polsko-bolszewickiej, na obszarach okupowanych przez Armię Czerwoną, organizował w Białymstoku Tymczasowy Komitet rewolucyjny Polski wraz z J. Marchlewskim i F. Dzierżyńskim. TKRP miał być komunistyczną władzą po zwycięstwie bolszewików nad Polską. Następnie był m.in. Naczelnikiem Ukraińskiego Zarządu Politycznego Armii Czerwonej. W okresie dwudziestolecia międzywojennego wielokrotnie obejmował wysokie stanowiska w organizacjach komunistycznych. Uczestniczył m.in. w obradach Międzynarodówki Komunistycznej, był działaczem Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom czy brał udział w zjazdach Wszechrosyjskiej Komunistycznej Partii (bolszewików). Od 1933 r. był przewodniczącym Ogólnozwiązkowego Komitetu Radiofonii ZSRR oraz członkiem Kolegium Komisariatu Ludowego Poczty i Telegrafów ZSRS. Po wybuchu II wojny światowej był kierownikiem redakcji polskiej Radia Moskiewskiego. Zmarł podczas ewakuacji z Moskwy w lipcu 1941 r.*”

W opinii wskazano również, że „*W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż osoba Feliksa Kona stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, którą wskazana postać upamiętnia. Tym samym nazwa ta propaguje komunizm, a co za tym idzie jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.*”

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy „*Feliksa Kona*”, jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 15 listopada 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w najbliższej okolicy, ewentualnie wskazanie nazw okolicznych ulic.

W odpowiedzi z dnia 29 listopada 2017 roku, Nr GE.6625.22.2017 Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice przedstawił jedynie wykaz nazw ulic sąsiadujących z ulicą „*Feliksa Kona*” - nie składając żadnej propozycji nowej nazwy ulicy.

Wobec zaistniałej sytuacji Wojewoda Śląski postanowił, iż nazwa ww. ulicy „*Feliksa Kona*” zostanie zmieniona na nazwę „*Jana Brzechwy*”, gdyż nowa nazwa przedmiotowej ulicy koreluje z nazwami ulic położonych w najbliższej okolicy oraz jest zbieżna z propozycjami przedstawionymi przez Radę Osiedla Stare Gliwice, by - ze względu na nazwy ulic w sąsiedztwie tej ulicy - nadać jej nazwę uniwersalną i ponadczasową, nawiązującą do baśniopisarzy bądź do nazw minerałów.

Zgodnie z ogólnie dostępnymi źródłami: Jan Brzechwa (pierwotnie Jan Lesman) urodził się 15 VIII 1900 roku w Żmerynce (Podole), zmarł 2 VII 1966 roku w Warszawie. Był poetą, autorem utworów dla dzieci, satyrykiem. Był członkiem Międzynarodowej Komisji Prawa Autorskiego, w latach 1957–62 przewodniczącym zarządu ZAiKS. Debiutował jako satyryk, następnie uprawiał lirykę refleksyjną i nastrojową (m.in. tomy *Talizmany* 1929, *Piołun i obłok* 1935; *Liryka mego życia* 1968). Znany jest głównie jako autor groteskowo-żartobliwych, o wyrafinowanie prostej formie, utworów dla dzieci, m.in. *Tańcowała igła z nitką* (1938), *Kaczka dziwaczka* (1939), *Przygody pchły szachrajki* (1946), oraz cyklu opowieści fantastycznych o Panu Kleksie, m.in. *Akademia Pana Kleksa* (1946, ekranizacja 1983). Jest autorem powieści autobiograficznej *Gdy owoc dojrzewa* (1958), zajmował się także przekładami.

Nie ulega wątpliwości, że Jan Brzechwa jest godny upamiętnienia poprzez nadanie nazwy ulicy.

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z „*Feliksa Kona*” na „*Jana Brzechwy*” należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Śląski

Jarosław Wieczorek

Otrzymują:

- 1) Rada Miasta Gliwice
- 2) a/a